

CAR-szám: RUCA 653

PÉNZÜGYI ADATOK
(Devizanem: BEF)

Év	1987	1988	1989
Forgalom	34 676	34 456	43 345
Adózás előtti bevétel	2 222 234	2 223 456	2 225 678
Export százalék	70	70	70
Készpénzforgalom	44 567	45 678	43 456
Részvények	33 345	44 456	44 578
Állóeszköz	876 678	887 655	888 076
Mérlegfőösszeg	6 678 908	6 789 765	6 543 456

A pénzügyi adatokat a tanácsadó az évi mérlegbeszámolóból ellenőrzöttén vette át.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A cég erőssége: SZABADALMAZOTT ELJÁRÁS LÉGTALPAS CIPŐ KÉSZÍTÉSÉRE
Fő részvényesek: SARU KFT.
Bank: CGER 001-2367843-17

Vásárló: Ipar: Kereskedelem: x Szolgáltatás: Közfoglalat: x Egyéb: x
Egyéb említésre érdemes információ:

6. ábra A CAR (cégtevékenységi adatlap)
formanyomtatványa

szervezési vonatkozású tanfolyamra Budapestre jön egy szakértő. Reméljük, hogy látogatása után, talán már február elejétől a magyar cégek is bekapcsolódhatnak a BC-NET vér- vagy inkább információkeringésébe.

Tavaly júliusban Rómában, a harmadik alkalommal megrendezett rendes évi BC-NET-konferencián több mint 5000 küldött előtt hangzottak el *Ranieri Bombassei*, az EK Kis- és Középvállalkozások programigazgatójának szavai: "Nem dobhatjuk be a törülközőt, amikor szembe kell szállni a növekedési válsággal, amely talán magától értetődik, ha a harmadik évezredbe lépés feltételeinek megteremtése a célunk." Ezt a vállalkozások nehézségeit ecsetelve mondta, és gyógymódként a nemzetközi kooperációk fontosságát hangsúlyozta, mint "európai állampolgár", akinek "alapvető kötelessége" a nehézségeken segíteni.

A magyar cégeknek ma nem a harmadik évezredbe lépés a legfőbb gondjuk. De nehézségeiken a nemzetközi együttműködés sokat enyhíthet. A közös munkához a BC-NET elfogadta Magyarországot. Egy európai hálózathoz való csatlakozás pedig kicsit Európához csatlakozást is jelent.

Koltai Tamás
(Magyar Gazdasági Kamara)

Az információkereskedelem új perspektívái – a Magyar Közzszolgálati Adattár szolgáltatásai

A Magyar Közzszolgálati Adattár (MKA) hazánk első ilyen jellegű nyilvános adat- és információszolgáltató irodája. A hatalmas adatgyűjtemény néhány szolgáltatása: közületek, intézmények, hivatalok, pártok, önkormányzatok, külföldi cégek és külképviseletek adatai, ingatlan-nyilvántartási adatok, kisiparosokkal, vállalkozásokkal és magánszemélyek adataival kapcsolatos információk, de rendelhetők itt topográfiai térképek, légi felvételek egyaránt. A korrekt üzletkötéshez, tervezéshez, a környezetvédelemhez, a tenderpályázatok elnyeréséhez is segítséget

nyújthat az MKA. A személyi adatok szolgáltatása természetesen az adatvédelmi törvény szigorú betartása mellett történik.

Az MKA "információs szalonja" 1992. november 9-én nyílt meg Budapesten (XIII. kerület, Újpesti rakpart 8. – lásd 1. ábra). Az adattár létrehozói az Államigazgatási Számítógépes Szolgálat utóda, az ÁSZSZ Informatikai Rt., az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal (OSZH) elődje, az Állami Népszámlányintartó Hivatal, valamint a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI). Tevékenységében

1. ábra

részt vesz a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Kisvállalkozás Fejlesztési Iroda (OKFI), a Magyar Távirati Iroda (MTI), a Határon Túli Magyarok Hivatala, és közvetve különböző minisztériumok és főhatóságok.

Az MKA tevékenységének lényege, hogy az információszolgáltatást teljes komplexitásával, a jogi feltételek maximális betartásával biztosítsa. Eredeti és hiteles információkkal rendelkezik, erre biztosítékot szolgáltatnak mindazon adatszolgáltató partnerei, amelyekkel kapcsolatban áll. Ez Magyarország első, széles körű érdeklődésre számot tartó nyilvános számítógépes közszolgálati adattára, ahol korszerű számítástechnikai rendszer segíti a hazai és külföldi adatbázisok elérhetőségét. Az irodához cégek, vállalkozók, magánszemélyek, hivatalok, pártok, egyéb szervezetek fordulhatnak információért, térítés ellenében.

Az információs szalon megnyitása előtt fogadta el a parlament az adatvédelmi törvényt, amelyben korlátozza azoknak a körét, akik adatokat gyűjthetnek az állampolgárokról, illetve felhasználhatják a már rendszerezett, összegyűjtött adatbázisok adatait. A törvény értelmében például a személyi számokat csak az államigazgatás és az igazságszolgáltatás használhatja 1995 végéig. Az állampolgároknak azonban jogukban áll bármikor megtekinteni, hogy

valamely hivatalos szervnél milyen adatok szerepelnek rólok a nyilvántartásban. Az MKA ennek a jogszabálynak a végrehajtását is segíti.

Az adattár fő funkciói

Az MKA három fő funkciót kíván megvalósítani. Legfontosabb – az adatvédelmi törvény alapján – a *közérdekű adatokra* vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség kielégítése, ami az önkormányzatokat és az állami szerveket terheli. E szolgáltatás igénylői személyi jogon az állampolgárok, cégszinten pedig a gazdálkodó szervek képviselői lehetnek. Ebben az esetben az adat forrása a törvény által kötelezett, közérdekű adatot birtokló szervezet, az igénybe vevő pedig egy állampolgár, gazdálkodó szervezet vagy közhivatal.

Az adattár másik funkciója, hogy a vállalkozók széles körének különböző szempontok szerint *kiválogatott és csoportosított* adatokat szolgáltat. Ezek az adatok eddig is hozzáférhetőek voltak, csak nem egy helyen, hanem sokfelé szétszórva. Új megközelítési lehetőség, hogyha egy igénylő viszonylag gyorsan akar többféle tényezőt figyelembe véve adatokhoz jutni, akkor az adattár a problémakör megfogalmazása alapján is tud olyan választ adni, amely így együtt már túlmutat a hagyományos információkereskedelmen.

Az adatok harmadik körébe – amely kezelés tekintetében is élesen eltér az előző kettőtől – a *személyi adatok* tartoznak. Ezeket az adatvédelmi törvény értelmében csak hatósági funkciójú hivatal kezelheti. Ezért az OSZH munkatársai mintegy kihelyezett OSZH-irodaként bonyolítják a személyi adatokkal összefüggő ügyeket a szalonban, és az adathozzáférésre ugyanazokat a szabályokat alkalmazzák, mint az OSZH saját telephelyén.

Céginformációs adatszolgáltatások

A sok forrásból származó, sokféle adatgyűteményből hozzá lehet jutni egyebek között a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Vállalat (SZÜV) nyilvántartásában szereplő, kb. 60 ezer Magyarországon bejegyzett cég és 12 ezer közület nevéhez, címéhez, telefon- és faxszámához, törzstörvényének nagyságához, vezetőjének nevéhez és egyéb adataihoz, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával. (Tehát a cég vezetőjének nevét igen, de azt, hogy melyik párt tagja, vagy hogy hány éves, még ha tudnák sem szolgáltatathatnák ki.)

A *Mikrotrend Cégnotesz* nevű adatbázis több mint 60 ezer cég, vállalkozó és intézmény, köztük kisiparosok, kereskedők, gmk-k, kulturális intézmények, iskolák, önkormányzatok nevét, címét, telefonszámát tartalmazza. Egy másik céginformációs adatbázis a 15 millió forintnál nagyobb alaptőkéjű, 100-nál több alkalmazottat foglalkoztató, 150 millió forintnál nagyobb forgalmat elérő cégekről tartalmaz információkat.

Az információs szalonban az OKFI adatbázisa is hozzáférhető. Ebben egyebek között olyan külföldi cégek találhatóak, amelyek termeléshez, kereskedéshez, szolgáltatáshoz keresnek együttműködő partnereket, továbbá olyanok, amelyek szabad kapacitásaikat ajánlják fel.

Az üzleti információk körét bővítik a *Cég Információs Club (CIC)* szolgáltatásai: cég- és termékismertetők, cégfigyelő szolgálat, üzleti ajánlatkeresés, külkereskedelmi információk.

Egyéb információszolgáltatások

Sokan hasznát vehetik az *Állami Vagyonügynökség* adatbázisának is, amely a privatizálásra szánt vállalatokat tartalmazza.

A *Külügyminisztérium* adatbázisa a nemzetközi kapcsolatok építésében nyújthat segítséget, mivel tartalmazza Magyarország valamennyi külképviseletének címét, telefonszámát és a képviselő nevét.

A *Belügyminisztérium* önkormányzati adatbázisában fellelhető a polgármesterek neve, a hivatalok címe és a szavazóközetek méretének adata.

Az *Ipari és Kereskedelmi Minisztérium* az ipari, az építőipari és a belkereskedelmi gazdálkodó szervezetek név- és címjegyzékével, szakágazati adattárával, valamint műszaki-gazdasági adattárral bővítette az MKA-ban elérhető információk körét.

Az MTI olyan információkat kíván a közönség rendelkezésére bocsátani, amelyeknek megszerzése eddig nagyon bonyolult volt. Ezeket az adatokat most néhány másodperc alatt bárki megkaphatja. Az MTI *sajtóadatbankjából* mintegy 600 ezer hír érhető el.

A FÖMI kezelésében lévő központi *ingatlan-nyilvántartási* adatbázis Magyarország 6 millió ingatlanáról havonkénti változásvezetéssel 10 millió tételt, és ezekről 400 millió adatot tárol. Az adatbázis az ingatlanok azon földrészletadatait tartalmazza, amelyeket a földhivataloknál vezetett Tulajdoni lap I. oldalán tartanak nyilván. Ezek közül a legfontosabbak: megye, a község neve, a fekvés megjelölése és az ingatlan helyrajzi száma, területe. A mezőgazdasági hasznosítású ingatlanok esetén a művelési kultúra megnevezése: szántó, gyeplő, szőlő, kert, gyümölcsös, halastó, nádas, erdő, továbbá a földterület minősége, területe, valamint az ingatlan aranykorona értéke szolgáltatható. A mezőgazdasági művelés alól kivett területeknél az ingatlanok rendeltetésük szerint (pl. lakóház, iskola, templom, bánya, folyó, vasút, út és további mintegy 2000-féle megnevezés) vannak nyilvántartva.

Az adatbázisból szolgáltatható információk hatékonyan és igen sokoldalúan felhasználhatók a tervezési, környezetvédelmi, földhasznosítási, ingatlanhasznosítási vagy privatizációs feladatoknál, ipar- és gyártelepek, lakótelepek, utak, vasutak stb. létesítésének tervezésénél. Környezetvédelmi felmérésekhez a roncsolt területekről, meddőhányókról, tözgetelepekről, gáz- és olajkutakról, bányákról is igényelhető információ.

Néhány további példa a felhasználás lehetőségeiről:

- ▶ Kigyűjthetők például egy folyamszabályozás tervezéséhez a folyó vízgyűjtő területének adatai művelési áganként, aranykorona értékkel, és a mezőgazdasági művelés alól kivett területek. Ily módon megtudható, hogy milyen értékes mezőgazdasági, ipari, üdülő- vagy lakóterületeket érinthet a tervezés.
- ▶ A magyarországi kastélyok rekonstrukciós, privatizációs vagy hasznosítási terveihez kiválasztható az ország összes kastélya – környezettel együtt – a hozzá tartozó földterülettel, községenkénti csoportosításban a tulajdonforma, a műemléki védettség s egyéb megjelölésével. Egy kastély hasznosításáról szóló tender megpályázásánál mindezek az információk elősegíthetik a sikerességet.
- ▶ Jól fel tudják használni az ingatlan-nyilvántartási adatokat az önkormányzatok. Az illetékességi területükhöz tartozó adatok segítségével elvégezhetik községük tervezési feladatait, elkészíthetik a törvény által előírt önkormányzati katasztert, önkormányzati vagyon- és ingatlan-nyilvántartási rendszereket működtethetnek.

Új szolgáltatás, hogy a szalonban megtekinthető az önkormányzatok részére fejlesztett mikroszámítógépes rendszer is: a FÖMI fejlesztésében elkészült Önkormányzati Telek- és Épület-Műszaki Nyilvántartó Rendszer.

Az adattárban helyet kapott a térinformációk szolgáltatása is. A topográfiai térképek 1:10 000, 1:25 000, 1:100 000 és 1:200 000 méretarányúak, ennek megfelelő tartalommal és pontossággal. E térképek egészen a legutóbbi időkig "titkos", illetve "szolgálati használatra" minősítésűek voltak, így a vállalkozói kör és a lakosság nehezen férhetett hozzájuk. A térképekre vonatkozó titokvédelmi korlátozások megszűntek.

Mire lehet használni ezeket a térképeket? A síkrajzot (utak, vasutak, vizek, erdők, települések) és a domborzatot egyaránt ábrázoló térképek – egyebek mellett – például az önkormányzatoknak a városok, községek fejlesztéséhez, építéséhez kitűnő segítséget nyújthatnak.

Nagyobb pontosságot igénylő tervezési koncepciók megfogalmazásához, áttekinthető tervvázlatok és tervek készítéséhez az 1:10 000 és az 1:25 000 méretarányú térképek alkalmasak. Vonalas létesítmények és üzemi beruházási tervek készítésénél fontos szempont a táj adottságainak megfelelő figyelembevétele. Ehhez nem szükséges a terepet felmérni, hiszen a meglévő topográfiai térkép a szükséges információkat szolgáltatja.

Mivel a térképek vízszintes és magassági adatokat is tartalmaznak, ezen információk alapján könnyű dönteni arról, hogy például egy szikkasztásos szennyvíztisztítót hová telepítsenek. Így a műszaki és környezetvédelmi szempontokat is figyelembe lehet

venni. A térképszelvények magassági információit például egy rádióadó vagy átjátszóállomás tervezésénél is jól lehet hasznosítani.

Az adott területről a tervezési feladatokhoz a légi felvételek is hatékonyan felhasználhatók. A megrendelő kívánságára földi fotogrammetriai eljárással ingatlanokról, műemléki homlokzatokról is készítenek felvételeket. Az adatszolgáltatási hatáskör jogszabályi kötöttségei miatt a FÖMI kihelyezett ügyfélszolgálatként látja el feladatait az MKA keretén belül.

Az előzőekben felsoroltakon kívül az MKA-ban lehetőség van különböző statisztikai adatok lekérésére, és egyedi megrendelések szerinti feldolgozására a KSH 1990. évi népszámlálási adatai alapján.

A közelmúltban beindított szolgáltatás a Creditreform-Interinfo Kft.-vel együttműködve részletes céginformáció szolgáltatása, hazai és külföldi cégekről egyaránt, amelynek segítségével a leendő partner megismerését mindenképpen az üzletkötés előtt ajánljuk. Ez a szolgáltatás a cégek azonosító adatain kívül (név, cím, telefon, vezető neve stb.) megadja a tulajdonosi, a létszám-, a pénzforgalmi

paramétereket, a cég bonitási indexét, és az üzleti kapcsolat kialakításához szükséges hitelképességi jellemzőket. Megrendelhető továbbá a banki hitel bonyolításához szükséges cégminősítés, valamint a hitelkérelem-auditálás, amelyet az MKA a Bankconsult Kft.-vel együttműködve teljesít. A szolgáltatás kiterjed jogszabályi információkra és bírósági határozatokra, amelyek példaként szolgálhatnak.

Az MKA egyébként információs kínálatának folyamatos bővítésére várja mindazon információtulajdonosok együttműködési ajánlatát, akik aktuális, közérdeklődésre számot tartó és hiteles információval rendelkeznek. Az érdeklődők telefonon, telefaxon, levélben és személyes ügyfélfogadás formájában juthatnak hozzá a kívánt adatokhoz. Az üzleti élet fellendülése, a korrekt információk iránt egyre növekvő igény hívta életre a Magyar Közzolgálati Adattárát, amely az információs szolgáltatás területén az eddigieknél szélesebb perspektívát kínál megrendelőinek.

Kis-Kéry Béláné
(Magyar Közzolgálati Adattár)

Szombathelyi törekvések és elképzelések

A szombathelyi könyvtárosképzés harmincéves története egyúttal a képzés megújítása és korszerűsítése érdekében kifejtett erőfeszítések története is. (Bővebben és legfrissebben lásd *Tóth Gyula: A szombathelyi könyvtárosképzés 30 éves. Múlt, jelen, jövő. = Vasi Szemle, 1992. 4. sz. p. 525–535.*) Különösen érvényes ez az utóbbi tíz évre, amikor is egyre gyorsabb ütemben és rövidebb intervallumokban került sor olyan változtatásokra, melyek újabb és újabb vonásokkal közelítik tartalmukban és módszereikben oktatási kínálatunkat a fejlettebbnek mondott országokéhoz. Ezt a folyamatot a tanszék új iránti érzékenysége mellett elősegítik és alátámasztják oktatóink külföldön megszerzett ismeretei és tapasztalatai, valamint az utóbbi 3-4 évben örömdetesesen megerősödött és kiszélesedett nemzetközi kapcsolataink. Ezek a megújítási törekvések kifejeződnek az alapképzés teljes vertikumában, de különösen a speciális kollégiumok és továbbképzési kurzusok terén. Voltaképpen ma már nemcsak visszamenőlegesen konstatálhatjuk a változások irányát, hanem abban a felvázolt stratégiában is, amely – a feltételek függvényében – a jövő lépéseit határozza meg.

A fentiekből következik, hogy a vállalozási információs szolgáltatások bevezetésére irányuló kezdeményezések első pillanatától készek voltak az új törekvéseket a képzés-továbbképzés eszközeivel támogatni. Meggyőződésünk, hogy a hazai könyvtárügy és szakirodalmi információ kezdeményezéseit szellemi előkészítésnek és a közreműködők előzetes felkészülésének kell megelőznie. Az elmúlt évtizedek

próbálkozásai közül azok voltak sikeresek, melyeket ebben az összefüggésrendszerben valósítottak meg. Ennek jegyében vállalkoztunk az MKE–LA–British Council legelső és imponálóan nagyvonalú, ámbar végül nem realizálódott projektjében való részvételle. Ugyanezért vállaltuk el a vállalozási információ terén indított első és kísérleti tanfolyamok egyikét 1992. augusztus 24–28-a között.

A tanszék oktatói részt vettek nemzetközi konferenciákon, itt jártukkor konzultáltunk pl. *Ian M. Johnsonnal*, az aberdeeni tanszék vezetőjével (az IFLA képzési bizottságának vezetőjével), a borasi partnerintézmény oktatóival (közülük az egyik TEMPUS-támogatta kis- és középvállalkozó-képző svéd-szlovén–olasz stb. projektet is vezet), igyekeztünk megszerezni a téma angol nyelvű irodalmából minél többet, s igen hasznos volt *Mel Collier* professzor és munkatársai (Leicester) munkájához asszisztálnunk. Bizonytal ezek az előzmények is szerepet kaptak abban, hogy *Téglási Ágnes* várhatóan 1993 őszén megkezdheti a British Council támogatja egyéves angliai ösztöndíjas tanulmányújtát, mely egyfelől a vállalozási információs szolgáltatások, másfelől ezek oktatása terén ígér hasznos tanulságokat.

Eddigi tapasztalataink azt igazolják, hogy bár bizonyos elemek – sokszor ösztönösen és nem tudatosan – a hazai gyakorlatban már jelen vannak, végső soron elengedhetetlenül szükséges az angolszász, skandináv és általában a nyugat-európai tapasztalatok és gyakorlat átvétele, hazai viszonyokra való adaptálása. Ma még nem igazán követelő a társa-